

Sygn. akt II CSK 252/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z wniosku J. J.
przy uczestnictwie T. P., J. P. i K. P.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 grudnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
T. P. i J. P.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi
z dnia 14 października 2014 r., sygn. akt III Ca 687/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację uczestników postępowania od postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi stwierdzającego nabycie przez zasiedzeniu udziału we współwłasności nieruchomości. Zaskarżając postanowienie w całości, pełnomocnik uczestników postępowania wniosł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparł na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia funkcjonującym na rzecz państwa, a więc w interesie publicznym. Stoi ona przede wszystkim na straży wykonywania prawa oraz jego jednolitej wykładni. Interes prywatny uwzględnia zaś tylko na tyle, na ile może się on stać podłożem zaspokojenia interesu ogólnego. Sąd Najwyższy już w okresie obowiązywania kasacji, będącej zwyczajnym środkiem odwoławczym, podkreślał, że podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurisprudencki (postanowienie z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne.

Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę kasacyjną, nie jest trzecią instancją sądową. Sąd kasacyjny nie sądzi sprawy, lecz rozpoznaje skargę kasacyjną w interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienie prawne, dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe. Dlatego nie każda skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

Ograniczenia środków zaskarżenia są znane współcześnie w różnych ustawodawstwach. Są one zgodne z zaleceniami Rady Europy, które zmierzają do ograniczenia liczby instancji oraz zezwalają na wprowadzenie środków ograniczających dostęp do sądu najwyższego szczebla. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, już w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, iż ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne ani z Konstytucją, ani z postanowieniami wiążącymi Polskę konwencji międzynarodowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1998 r., I PZ 54/97, OSNAPUS 1999, nr 3, poz. 92, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 1998 r., I PZ 67/98, OSNAPUS 2000, nr 2, poz. 65 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r. III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Takie stanowisko wyraził również Trybunał Konstytucyjny (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 lipca 2000 r., SK 12/99, OTK Zbiór Urzędowy 2000, nr 5, poz. 14).

W niniejszej sprawie nie występuje wskazane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istotne zagadnienie prawne. Istotnym zagadnieniem prawnym w rozmieleniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. Odwołanie się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga - jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego - sformułowania tego zagadnienia z przytoczeniem wiążących się z nim konkretnych przepisów prawnych oraz przedstawienia argumentów świadczących o rozbieżnych ocenach prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 maja 2001 r.,

II CZ 35/01, OSNC 2002 r., nr 1, poz. 11; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 r. Nr 7-8, poz. 51; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, nie publ.).

Rozumianemu w wyżej przedstawiony sposób istotnemu zagadnieniu prawnemu nie odpowiada podniesiona przez skarżących związana z art. 172 k.c. kwestia dotycząca samoistnego posiadania przez współwłaściciela nieruchomości udziału innego współwłaściciela jako przesłanki zasiedzenia. Skarżący nie przedstawili przekonujących argumentów, że podniesiona kwestia budzi poważne wątpliwości i decyduje o istotności w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. przedstawionego zagadnienia prawnego. Uzasadniając omawianą przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie przedstawili jurystycznego wyводу zawierającego szczegółową i pogłębioną argumentację prawną przekonującą o istnieniu rozbieżności ocen dotyczących przedstawionego zagadnienia. Ponadto podniesiona kwestia była przedmiotem rozważań w literaturze i orzecznictwie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 405/08, nie publ., z dnia 19 lutego 2010 r., IV CSK 437/09, nie publ., z dnia 29 czerwca 2010 r., III CSK 300/09, nie publ., i z dnia 2 marca 2012 r., II CSK 249/11, nie publ.). Nie stanowi więc ona zagadnienia nowego, nie rozwiązanego w orzecznictwie.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w pkt 1 sentencji postanowienia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).